

Комп'ютерні технології мають урятувати від корупції

Україна увійшла у рейтинг 14 країн світу із запровадження новітньої технології збереження даних. Ця технологія називається "блокчейн". Термін "блокчейн" складається з двох частин: блок та ланцюг, тобто це ланцюг із блоків зі своєю послідовністю.

Що це за блоки та ланцюги? Блоки – це база даних про будь-які транзакції, угоди та контракти. Вони представлені у вигляді коду. Усі блоки побудовані ланцюгом. Це означає, що всі вони пов'язані між собою. Тобто неможливо провести заміну або підміну даних непомітно для інших.

Михайло Чабонян – засновник крипто-біржі "Kuna" та асоціації "Blockchain Україна": "В блокчейне все прозрано и захищено от внесений изменений задним числом. А именно это и является основным инструментом коррупции: когда ты приходишь, и тебе какой-то чиновник меняет что-то там в каких-то реестрах задним числом. Вот в блокчейн это невозможно".

Така технологія є децентралізованою, а як наслідок, ця мережа нікому не належить. Поки що вважають, що нею неможливо маніпулювати чи зламати її структуру.

Блокчейн має розподілену серед користувачів базу даних, яка містить зашифрований облік внесеної інформації. Як тільки ця інформація зафіксована і підтверджена рештою користувачів, вона стає постійною частиною зростаючої бази даних мережі.

Зазвичай усі дані зберігаються в одному місці, в архіві чи на сервері, а значить, той, хто має доступ до даних, може їх змінити.

Олексій Вискуб – перший заступник голови Державного агентства з питань електронного урядування України: "Відсутність довіри, яка є в громадськості до державних реєстрів, до операцій, які

відбуваються навколо цих реєстрів. Це реєстрація майнових прав, реєстрація земельних ділянок і таке інше. Тобто ми розуміємо: як би там влада не намагалася бути прозорою, історично так склалося, що є високий рівень недовіри до тих операцій. Тобто, ми дуже часто чуємо про певні рейдерські скандали, захоплення чужого майна”.

Україна на урядовому рівні розпочала проект з упровадження новітньої технології у сфері збереження даних. Блокчейн повинен допомогти в подоланні так званої кризи довіри до державних реєстрів, який виник унаслідок рейдерства, коли чиновники могли змінювати дані про власника землі або бізнесу. Пілотний проект щодо запровадження блокчейну торкнеться таких галузей, як державні реєстри, громадські послуги, соціальне забезпечення, охорона здоров'я та енергетика. У разі успішного впровадження пілотних програм блокчейн пошириться на всі галузі, в тому числі кібербезпеку.

Михайло Кравцов – проект-менеджер “Blockchain Hub Kiev”: “Чем больше людей работает по этой технологии, тем больше вариантов применения этой технологии они видят. Все хотят это внедрить везде, везде, везде. “Блокчейн” используется в тех сферах, где нужен учет. Учёт, какое количество там есть, какое количество принадлежит какому-то человеку”.

Особливість блокчейну полягає у його інформаційній прозорості. Існує така концепція договору, при якій завжди є ймовірність, що одна зі сторін його порушить. Зараз для мотивування учасників договору “вести себе чесно” держава використовує юридичні механізми – судову систему. Але це довго, дорого і не завжди чесно.

Михайло Чабонян – засновник крипто-біржі “Kuna” та “Blockchain Україна”: “И за счёт того, что прозрачно, в любой момент это станет абсолютно очевидным для всех, что кто-то там пытается что-то изменить. Это, во-первых, невозможно, во-вторых, мы видим, какие изменения происходят в “блокчейне”.

Олексій Вискуб – перший заступник голови Державного агентства з питань електронного урядування України: “Мова йде, що зараз, коли ви приходите до нотаріуса оформити продаж або іншу операцію з майном, то ця операція виконується фактично лише нотаріусом, який на підставі певних документів вносить зміни в реєстр. І от саме в цій процедурі відбувається певне зловживання, про яке ми з вами чуємо”.

Використання блокчейну для укладення угод дозволяє прискорити, спростити і здешевити процедуру, адже для укладення контракту необхідна участь обох сторін, жодна з них не може обдурити блокчейн з уже запрограмованими умовами укладеного договору.

Олексій Вискуб – перший заступник голови Державного агентства з питань електронного урядування України: “І в подальшому це буде неможливо, адже фактично кінцеве підтвердження майна або будь-якої іншої маніпуляції з майном буде особиста згода власника через електронний ключ. І таким чином ми впроваджуємо ці операції навколо реєстру, смарт-контракти на технології блокчейн, коли, крім того, коли всі транзакції записуються на технологію блокчейн. Ще така транзакція підтверджується особистим електронним підписом”.

Така технологія покликана забезпечити не тільки безпеку власних даних, а і захистити майно від можливого шахрайства. Експерти говорять, що сфер її використання є безліч.

Михайло Чабонян – засновник крипто-біржі “Kuna” та “Blockchain Україна”: “В первую очередь, это государство. Оно позволит прозрачно победить коррупцию в большей её части. Это финансовый рынок. Это экономика во всех её проявлениях. Это выборы. Да и медицина тоже. То есть ваши данные могут храниться в защищённой системе. Вариантов очень много”.

Здається, вкотре технології приходять на допомогу. Інше питання, що вони створені недосконалими людьми, які хочуть захисту своїх прав, але не завжди воліють захищати права інших. Чи захочуть українці такої підконтрольності своїх дій

та зобов'язань, покаже час.

Костянтин Анікеєв, Віктор Кармазенюк, Київ, "Вісті надії"